

ENFLASYON

- **TÜFE** 2005 Ekim ayında bir önceki aya göre yüzde **1,79** oranında artış gösterdi. Böylece, TÜFE'deki artış ilk on ayda yüzde **5,79**, yıllık bazda ise yüzde **7,52** olarak gerçekleşti.
- Ekim ayı TÜFE artışında sırasıyla giyim ve gıda fiyatlarındaki artışlar belirleyici olmuştur. Mevsimlik ürünler hariç TÜFE'deki artış yüzde 0,54 olarak gerçekleşmiştir.
- **ÜFE** endeksi ise bir önceki aya göre yüzde **0,68** oranında artış gösterdi. Böylece, ÜFE'deki artış ilk on ayda yüzde **3,69**, yıllık bazda yüzde **2,57** olarak gerçekleşti. **Bu oran ile Türkiye üretici fiyatlarında ABD ve Avrupa ülkelerini geride bıraktı.**
- Ekim ayında, imalat sanayinin alt sektörlerinden giyim eşyası ve kimyasal madde ürünleri imalatındaki yüksek fiyat artışları ile gıda ürünleri ve içecek imalatındaki fiyat düşüşü dikkat çekmektedir.

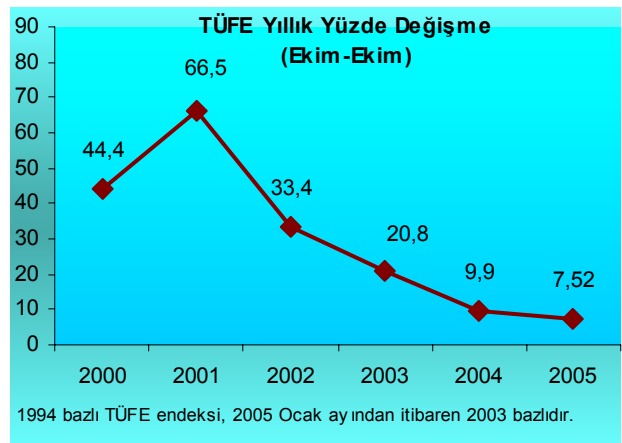
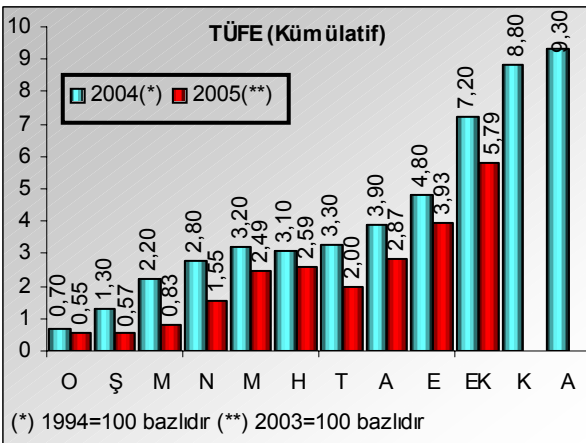
TÜFE

• 2005 Ekim ayında TÜFE, bir önceki aya göre yüzde **1,79** oranında arttı. Böylece 2005 yılının ilk dokuz ayındaki kümülatif artış yüzde **5,79** oldu.

TÜFE (Bir Önceki Aya Göre Yüzde Değişim)												
	O	Ş	M	N	M	H	T	A	E	EK	K	A
2004(*)	0,7	0,6	0,9	0,6	0,4	-0,1	0,2	0,6	0,9	2,2	1,5	0,4
2004(**)	0,66	0,52	0,96	0,49	0,44	-0,14	0,47	0,77	0,94	2,24	1,32	0,32
2005(*)	0,87	0,34	0,40	1,08	1,08	0,46	-0,14	1,03	1,38	1,91		
2005(**)	0,55	0,02	0,26	0,71	0,92	0,10	-0,57	0,85	1,02	1,79		

(*) 1994=100 bazlıdır, (**) 2003=100 bazlıdır.

Diğer taraftan, 1994=100 bazlı endekse göre Ekim ayı fiyat artışı yüzde 1,91, 2005 yılının ilk dokuz ayındaki kümülatif artış ise yüzde 8,71 olarak hesaplandı.

- **TÜFE**'deki artış yıllık bazda yüzde **7,52** olurken, içinde bulunulan yıl ile bir önceki yıl endeks ortalamalarının birbirlerine oranlanması ile hesaplanan 12 aylık ortalamalara göre değişim ise yüzde 8,47 olmuştur.

- Ekim ayında TÜFE'deki artışta giyim ve gıda fiyatlarındaki artışlar belirleyici olmuştur. Ocak-Ekim dönemi ve yıllık bazda bakıldığında ise konut, ulaştırma ve lokanta-oteller alt harcama gruplarındaki artışlar dikkat çekmektedir.

- Ekim ayında bir önceki aya göre **fiyatı en fazla artış** gösteren maddeler; domates (%58,05), kuru soğan (%24,30), salatalık (%23,20), bayan kazağı (%21,42) olurken, **en fazla fiyat düşüşü** gösteren maddeler ise tavuk eti (%15,52), elma (%12,79), limon (%12,21) ve yurtiçi bir hafta ve daha uzun süreli turlar (%9,99) olmuştur.

- DİE'nin tanımladığı 26 istatistiki bölge itibariyle en fazla fiyat artışı Zonguldak, Karabük, Bartın bölgesinde (%2,80) olurken en az fiyat artışı Konya, Karaman bölgesinde (%1,02) gerçekleşmiştir.

- DİE tarafından 2005 Şubat ayından itibaren yayımlanmaya başlanan Özel Kapsamlı TÜFE Göstergeleri'ne göre **enerji, tütün ve alkollü içecekler hariç** TÜFE ise bir önceki aya göre yüzde **2,02** yıllık bazda yüzde **6,28** artmıştır.

Ana Harcama Gruplarına Göre TÜFE Değişim Oranları			
	Aylık Değişim	Ocak-Ekim	Yıllık Değişim
TÜRKİYE	1.79	5.79	7.52
Gıda ve alkolsüz içecekler	2.25	1.87	3.75
Alkollü içecekler ve tütün	0.01	21.87	21.87
Giyim ve ayakkabı	7.25	-2.97	1.50
Konut	1.47	8.25	10.22
Ev eşyası	1.87	4.27	5.70
Sağlık	0.15	-0.60	0.09
Ulaştırma	0.41	12.13	14.98
Haberleşme	1.17	2.17	2.71
Eğlence ve kültür	-0.60	6.94	4.53
Eğitim	0.09	7.06	7.17
Lokanta ve oteller	1.63	13.35	14.78
Çeşitli mal ve hizmetler	1.70	5.00	5.96

Özel Kapsamlı TÜFE Göstergeleri (2005 Ekim, %)			
Kapsamı	Mevsimlik ürünler hariç TÜFE	İşlenmemiş gıda ürünleri hariç TÜFE	Enerji hariç TÜFE
Bir önceki aya göre değişim oranı	0.54	1.39	1.89
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	7.39	6.42	5.50
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	8.06	7.98	7.13
Oniki aylık ortalamalara göre değişim oranı	9.63	9.18	7.83

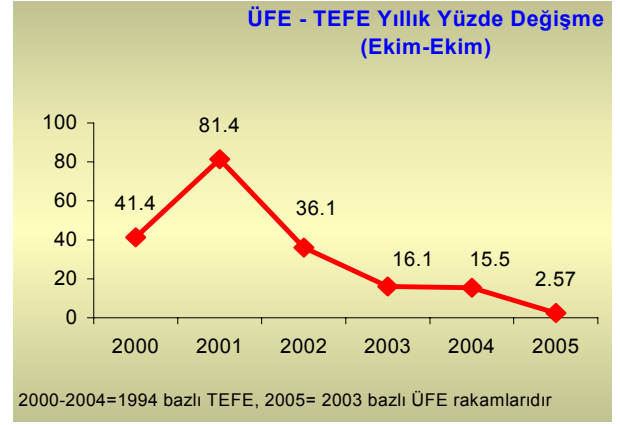
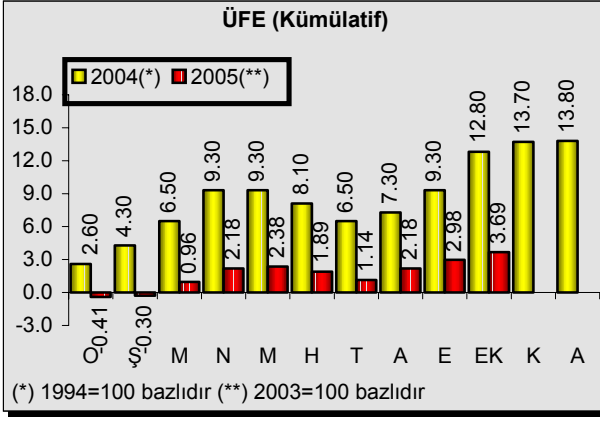
ÜFE

- 2005 Ekim ayında Üretici Fiyatları Endeksi, önceki aya göre yüzde **0,68** oranında arttı. ÜFE'deki **ilk on aylık** kümülatif artış ise yüzde **3,69** oldu.

ÜFE (Bir Önceki Aya Göre Yüzde Değişim)												
	O	Ş	M	N	M	H	T	A	E	EK	K	A
2004(*)	2,6	1,6	2,1	2,7	0,0	-1,1	-1,5	0,8	1,9	3,2	0,8	0,1
2004(**)	3,77	0,21	0,59	2,27	4,54	0,80	-0,74	0,97	0,72	2,47	0,00	-1,08
2005(*)	-0,90	-0,02	2,13	2,02	-0,32	0,34	-0,25	1,73	1,65	0,66		
2005(**)	-0,41	0,11	1,26	1,21	0,20	-0,48	-0,74	1,04	0,78	0,68		

(*) 1994=100 bazlıdır, (**) 2003=100 bazlıdır.

Diğer taraftan, 1994=100 bazlı endekse göre Ekim ayında ÜFE yüzde 0,66 artarken, 2005 yılının ilk on ayındaki kümülatif artış ise yüzde 7,20 olarak hesaplanmaktadır.

• Ekim ayında ÜFE' deki **yıllık artış** yüzde **2,57** olurken, 12 aylık ortalamalara göre değişim ise yüzde 8,16 olarak gerçekleşmiştir.

• Yıllık bazda ÜFE'deki artışın ABD ve AB ülkelerinin gerisinde kalması dikkat çekmektedir.

• Ekim ayında tarım sektörü fiyatları yüzde 1,86, sanayi sektörü fiyatları yüzde 0,38 oranında artmıştır. İmalat sanayinin 22 alt sektöründen 16'sında fiyat artışı yaşanırken, 6'sında fiyat düşüşü olmuştur. **En fazla fiyat artışları** elektrikli makine-cihazları, kimyasal madde ürünleri ve giyim eşyası imalatı alt sektörlerinde olmuştur. **En fazla fiyat düşüşü** yüzde 0,80 ile metal eşya sanayi imalatında olmuştur. Kağıt ve ürünleri imalatı ve gıda imalatı alt sektörlerinde de fiyat düşüşleri yaşanmıştır.

• Endeksteği ağırlıkları dikkate alındığında 2005 yılının **ilk on aylık dönemde** ve **yıllık değişimde** rafine edilmiş petrol ürünlerindeki yüksek fiyat artışları ile tekstil ürünleri, kağıt ve ürünleri, kimyasal madde ürünleri, ana metal sanayi ve motorlu kara taşıtları imalatındaki fiyat düşüşleri dikkat çekmektedir.

• Ekim ayında üretici fiyatlarındaki en yüksek artış görülen mallar arasında yakacak odun (%32,35), bayan yün pantolon (%14,67), ateşe dayanıklı seramik eşyalar (%12,55), çinko ile kaplanmış alaşımsız çelik (%12,36) yer alırken; palamut (%33,18), tavuk eti (%21,07), paslanmaz çelikten teller (%16,79), parfümlerde (%14,68) fiyat düşüşü yaşandı.

• Endeksin genelinde ise kapsanan 751 maddeden 190 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmamış, 311 maddenin ortalama fiyatı artmış, 250 maddenin ortalama fiyatı ise düşmüştür.

Üretici Fiyatları Yıllık Yüzde Değişim (Eylül-Eylül 2005)

Ülke	Oran
ABD	6.7
İngiltere	3.3
Fransa	3.4
Almanya	3.6
İtalya	3.8
İspanya	5.4
Euro Bölgesi	4.0

Kaynak: The Economist 5 - 11 Kasım 2005

Bazı Alt Sektörlere Göre ÜFE Değişim Oranları (2005 Ekim, %)			
	Aylık Değişim	Ocak-Ekim	Yıllık Değişim
Genel	0.68	3.69	2.57
Tarım	1.86	-0.81	1.93
Tarım, avcılık, ormancılık	2.31	-0.83	2.02
Sanayi	0.38	4.94	2.73
Madencilik ve taşocakçılığı	0.16	13.58	9.98
İmalat sanayi	0.38	5.72	3.29
Gıda ürünleri ve içecek imalatı	-0.35	1.46	1.95
Tekstil ürünleri imalatı	0.79	-4.11	-6.20
Giyim eşyası imalatı	1.10	6.84	4.52
Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	-0.41	-6.30	-3.92
Rafine edilmiş petrol ürünleri	0.35	41.68	18.78
Kimyasal madde ürünleri imalatı	1.16	-5.48	-5.36
Metalik olmayan diğer mineral ürün.im.	0.80	10.73	9.94
Ana metal sanayi	0.56	-3.22	-9.02
Metal eşya sanayi (makine ve teç.hariç)	-0.80	5.68	14.00
Elektrikli makine ve cihazları imalatı, b.y.s.	1.70	6.63	8.48
Motorlu kara taşıtı, römork,yarı röm.im.	-0.15	-4.88	-4.00
Elektrik,gaz ve su	0.32	-9.39	-8.21